

ARCHA

7
99

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

NAVYK ALKOHOL PERVIIN TRAVA DRUGA ZAVISLUSTI AUTOMATY HEROIN NAVYK

Dítě na útěku

Pršelo a na silnici za Budějovicemi postávalo pár tetelících se stopařů. Bereme je na služebních cestách už ze zásady: málokdo z nás někdy nestopoval a pak, jet s nevytíženým autem je neekologické a jaksí nemravné.

Vraceli jsme se z pořešinské chalupy tomíků, podřimoval jsem a kolega Honza zabrzdil prvnímu z nich.

Do auta se nám nasoukal zplihlý maskáč.

„Prcháš z vojny?“, zeptal jsem se trochu rutinně - touhle větičkou obvykle začíná hovor s vojáky, po němž následuje číslo, které vojákově zbývá do konce pakárny, postesknutí nad poměry v naší vetché armádě nebo neskrývaná hrdost, že právě on, četař XY, slouží u paragánů, kde to zas tak úplně na figu není.

„Z vojny ne. Zdrh sem z pastáku!“, zaznělo zezadu. Odpověď mě přinutila otočit se: tvář pubertálního mládence byla zcela klidná, možná malinko tázavá nebo vyzývavá. „Eh. Tak to ...jaksi...napomáháme

trestrnému činu, ne?“ otázal jsem se upřímného uprchlíka.

„Asi. Zdrhám už po třetí - za pár hodin to budou vědět policajti. Jedu do Ostravy za mámou - slíbila mi, že když uteču, už mě tam zpátky nedá.“

Rozmýšlení, jak se vlastně zachovat, trvalo jen zlomek vteřiny - mladík riskoval, že ho po pár metrech vysadíme z auta nebo zavoláme policii. Nadto přišlo a vůbec, zastavil by mu někdo jiný, kdo by se třeba nevyptával. Vedl jsem s Tomášem - tak se náš pasažér na úprku jmenoval - jeden z nejzajímavějších stopařských rozhovorů.

V pastáku byl po několikáté, tentokrát kvůli drogám. Na přímou otázku, jestli vykradl lékárnou nebo někoho obral, aby měl na drogy, odpovídal vyhýbavě. Útěky z domova, kde na něj rodiče, intelektuálové, neměli čas, rapidně špatný prospěch ve škole, nesmlouvavý režim v nápravném zařízení - docela se rozmluvil. V sedmnácti měl za sebou ošklivě pestrý život. Ochutnal pěknou rádku drog - a teď měl chuť na housku.

Zastavili jsme u benzinky, Praha už byla na dohled.

S díky přijal bagetu a snad si

nevšiml našich poněkud tázavých pohledů, když se soukal zpátky do auta, zatímco my jsme ještě dopijeli kafe u pumpy.

Ve zbytku cesty se párkrát pokusil dovolat mamince do Ostravy, marně, a spekuloval, že mu teď, v deset, nejede už žádný vlak.

„Vyhodíte mě u Hlaváku?“, střelil k nám otázkou na sjezdu z dálnice. Cítil jsem v té otázce postesek, že nemá kde spát, a když navíc zkoušel volat jakémusi strejdovi ... „Co tam jako budeš...?“ Můj dotaz zůstal nezodpovězen - hovor uvázl, oběma stranám bylo jasné, oč jde. Mezi stíny na magistrále před Hlavním nádražím jsme mu nezařadili. Uprchlík přespál v jedné z našich kluboven v Roztokách. Na ústředí jsme si ho uložit netroufli - možná to byla chyba, protože sprchu by určitě potřeboval jako sůl.

Řekl si o pár rohlíků, kompot a pivo a pak jsme ho v dobré víře, že všechno bude v pořádku, nechali v klubovně.

Bylo.

Udělal všechno tak, jak jsme se domluvili, a když jsem ráno byl klubovnu zamknout, byla dokonce ustlaná postel.

Tomáš Novotný

Droga - narkotikum - omamná látka - lék

Droga – 1. omamující prostředek, dráždivý přípravek (bez lékařské kontroly mnohdy škodlivý), 2. surovina rostlinného nebo živočišného původu užívaná po určité úpravě jako léčivo (řká Slovník cizích slov)

Řada lidí nás varovala: „Pouštíte se do „profláknutého“ tématu!“ nebo: „Co zrovna Vy chcete přinést nového? Stejně budete jen opakovat...“ Inu, nebylo to úplně lehké rozhodování – zdali za ústřední téma zvolit ony tolikrát skloňované DROGY.

Přesto jsme se pokusili podívat se na ně pohledem, který nabízí ARCHA – tedy snad trošku méně tradičně. Kromě věcných informací, kromě názorů, zde nabízíme i pohledy ze sdružení, prostě zkusili jsme vidět ten prozřklý problém narkotik trošku jinak. Neklademe si za cíl poučovat, jak se drogy dělí a jak jsou nebezpečné – to většina lidí ví a snaží se podle toho i jednat.

Někdo nám možná vyčte příliš „psychologizující“ pohled. Tomuto názoru se nebráníme, třebaže si nemyslíme, že by ARCHA byla zase jen a pouze o psychologii. Ale v oné (řecky) psýché se jistě skrývá mnohé z toho PROČ - přestože škodlivost omamných látek je všeobecně známý a vnímaný jev – se s tímto problémem nedaří pohnout směrem k výrazně úspěšnému řešení.

Sami jsme se při práci na tomto čísle seznámili s rozmanitými pohledy na předmětnou problematiku. Ale jeden úhel pohledu – s řešením – jsme nezaznamenali téměř nikde, přesněji jen v maličkém náznaku: jde o rovinu ekonomickou aneb jak moc je to

výhodný byznys. (A to jak „protidrogová práce“, tak vlastní prodej drog.) Nikdo třeba neodpovídal na otázku, jak je výhodné prodávat alkohol či cigarety a jaké jsou z toho (pohádkové?) zisky. Všichni hovoří o škodlivosti kouření – přesto je to jedna z tolerovaných drog. A ... tak by se dalo pokračovat.

Doufáme, že vás, naše čtenáře, tato ARCHA neomámí. Klade si za cíl především: informovat, přimět k zamýšlení, úvaze.

A připomenout, že jednou ze složek protidrogové prevence je právě aktivní činnost v našich sdruženích. Ostatně tyto aktivity jsou také drogou – pro vedoucí, obětující čas, peníze,... i pro děti. Naštěstí – to je droga nejen zcela povolená, ale dokonce životu prospěšná.

Takže tady si klidně můžeme říci – další dávku, prosím.

Redakce

V příloze najdete i některé zcela konkrétní materiály – snad se budou hodit.

Co si myslí

Mgr. Josef Radimecký,
ředitel sekretariátu Meziresortní
protidrogové komise Úřadu vlády ČR

prostředí, v němž se pohybují – moji kamarádi, spolužáci, a jak snadno si lze drogu opatřit. Všichni

Myslíte si, že aktivní činnost ve volném čase je prevencí drogové závislosti? Dá se snad dokonce hovořit o úměře - čím více aktivit, tím menší pravděpodobnost propadnutí drogám - nebo jde jen o přání?

Myslím si, že aktivní využívání volného času je významnou součástí prevence všech sociálně patologických jevů, tedy i užívání drog. Ale ani sebelepší sportovec před drogami neuteče. Proto by i on měl být připraven na situaci, kdy mu někdo nějakou drogu nabídně a mít jasno, co v takové chvíli dělat, jak se zachovat. Je přece velice těžké odolat tlaku „kamarádů“, kteří mi nabízejí cigaretu nebo alkohol, když chci také do nějaké party patřit. A pokud je podmínkou přijetí do party třeba právě vykouřená cigareta či jiná droga, měl bych mít v hlavě srovnané, co je pro mě důležitější... Důležitý je ale také věk mladého člověka. Z výzkumu pánů Jamese a Wabaunsee, kteří se zabývali vlivem věku na efektivitu preventivních programů, vyplynula zajímavá skutečnost. Volnočasový program pro děti, jejichž rodiče neměli čas se jim po škole věnovat, snížil mimo jiné i spotřebu návykových látek u žáků nižších ročníků (do 11 - 12 let), ale měl právě opačný dopad u žáků, kteří byli starší.

Sám jsem se setkal i s bývalými vrcholovými sportovci, kteří propadli drogám. Jde tedy pravděpodobně o přání zastánců aktivního využití volného času. Takže v prevenci věřím na komplexní přístup.

Co je podle Vás největším důvodem užívání drog?

To je velice těžká otázka. Těch důvodů může být celá řada a často jich může být několik současně. Potíž je v tom, že si uvědomujeme jenom některé z nich. Záleží především na osobnosti daného člověka – jak je připraven pro život, na jeho rodině – zda dobře fungují vzájemné vztahy a zda je doma běžné užívat drogy (negativní vzor rodičů, kteří kouří, opíjejí se), na

jsme různě zvědaví. Ale pokud je doma běžné užívat drogy (léky bez předpisu, tabák, alkohol, aj.) a kamarádi nosí drogy do školy a tlačí na mě, abych to taky zkusil, o to snáz pokušení podlehnu. Ale pokud si dostatečně věřím, doma se mohu rodičům svěřit se svými problémy a kamarádi drogy neberou, snáze své zvědavosti odolám.

Někdy ani člověk netuší, co to všechno drogy jsou... Co takové ty "běžné pochutiny", jako, čokoláda, bonbóny; káva; alkohol; cigarety; A kam zařadit počítače, hrací automaty?

Mezi drogy patří ty látky, jež nějakým způsobem mění naše vnímání či prožívání a může na nich vzniknout

Myslíte si, že aktivní činnost ve volném čase je prevencí drogové závislosti?

Každá činnost, která přináší mladému člověku pocit uspokojení a radosti z toho co dělá, která dává jeho životu smysl, má samozřejmě z preventivního hlediska význam. Pokud volnočasové aktivity, nabízené dětem a mladistvým tento požadavek naplňují, jsou významným preventivním prostředkem, ovlivňujícím výskyt drogových závislostí u mladé generace. Z toho lze též odvodit, že nejsem přesvědčen o tom, že účinnost prevence drogových závislostí koreluje s množstvím volnočasových činností, které jsou mladým lidem nabízeny. V obecné rovině však zároveň platí, že nuda člověka oslabuje a z psychologického hlediska vede často k sebe-destruktivnímu chování. Proto se musíme snažit děti a mládež motivovat, aby cítily potřebu pozitivně se seberealizovat ve volném čase, zaujmout je a nabízet jim takové volnočasové aktivity, které respektují jejich poptávku.

Co je podle Vás nejčastějším důvodem užívání drog?

Pomineme-li skutečnost, že projevy sociální patologie u dětí a mládeže vždy souvisí s ekonomickou situací, společensko-kulturním prostředím, politikou, předsudky apod., můžeme říci, že zneužívání drog je ve vztahu k osobnosti jedince vždy projevem určitého sebe-destruktiv-

závislost. Z uvedeného výčtu tedy mezi skutečné drogy patří alkohol, cigarety, ale i káva.

Jedno staré české přísloví praví: „Všeho moc škodí.“ Patrně už kdysi dávno někdo objevil, že když se něčemu věnuji přespráliš, mohu se na tom rovněž stát závislým. Závislost si lze vypěstovat např. na práci, na televizi, hracích automatech, počítačích nebo nakupování. Závislý mohu být ale i na jídle. Tedy i na čokoládě a bonbónech, a to přesto, že to drogy nejsou.

Jaké jsou Vaše zkušenosti s dětmi - členy sdružení dětí a mládeže? Berou také drogy?

Musím se přiznat, že ze svého okolí žádné děti - členy sdružení dětí a mládeže neznám. Ale byl bych samozřejmě rád, pokud by platilo, že členové sdružení dětí a mládeže drogy neberou. Aby to tak bylo, držím všem vašim členům všechny palce.

-ptala se redakce-

Informace Meziresortní protidrogové komise Úřadu vlády ČR najdete na www.vlada.cz/rady/mpk

ního chování. Téměř všechny formy sebe-destrukce jsou odrazem snahy žít někde jinde než v přítomnosti. Za primární příčiny drogových experimentů mezi dětmi a mládeží považují negativní vliv rodinného prostředí na vývoj jedince, nedostatky v psychické regulaci chování (neadekvátní reakce na podněty), problémy v interpersonálních vztazích a sociální nevyzrállost. Neúspěch, zvědavost, nuda, frajeřina apod. mají v této souvislosti pouze punc sekundární, neboť jsou zpravidla důsledkem uvedených primárních faktorů. A ještě musím dodat, že na náhody v této oblasti nevěřím.

PdF UP PhDr. Jiří Němec, expert

Myslíte si, že aktivní činnost ve volném čase je prevencí drogové závislosti?

Aktivní činnost ve volném čase je prevencí drogové závislosti. Nejde jen o přání, zatímco praxe a dílčí šetření potvrzují úměrně závislosti: čím více aktivit, tím menší pravděpodobnost propadnutí drogám.

Co je podle Vás nejčastějším důvodem užívání drog?

Nejčastější důvody užívání drog: problémy v rodině, neúspěch ve škole, neúspěch u vrstevníků, parta, zvědavost, frajeřina, touha po zakázaném ovoci, náhoda.

PaedDr. Olga Krejčířová, Dr.

Sdružení hasičů ČMS

SH ČMS je občanským sdružením, jehož hlavní náplní, v souladu s cílem činnosti a v rámci jejich základních podmínek je pomáhat veřejnosti, zejména obcím, státním orgánům, fyzickým a právníkům osobám. Přitom se věnuje působení na mládež, její výchově k dodržování zásad požární bezpečnosti a získávání dětí a mladých lidí pro aktivní členství i práci u dobrovolného hasičstva. Z hlediska působnosti v oblasti mimoškolní výchovy dětí a mládeže je SH ČMS charakterizováno jako sdružení pracující s dětmi a mládeží.

Celoroční systematická a všestranná činnost se pro mladé hasiče i pro dorosteneckou kategorii

odvíjí od závazné směrnice - Hry Plamen a celoroční činnosti dorostu. Posláním hry je rozvíjet soutěžní formou dětské znalosti, vědomosti a dovednosti a získávání návyků v jednotlivých oblastech činnosti s přihlédnutím ke specifice požární ochrany. Celoroční činnost je dále zaměřena na různorodé volnočasové aktivity kulturního, sportovního i rekreačního charakteru. Organizace „víkendovek“, zimních a letních táborů, dětských dnů, karnevalů apod. výrazně obohacuje celoroční činnost dětí a mládeže ve sdružení. Jen v loňském roce uspořádalo SH ČMS cca 150 letních nejméně týdenních táborů.

S činností družstev mladých hasičů a dorostu

SH ČMS neoddělitelně souvisí výchova a vzdělávání vedoucích družstev a školení rozhodčích soutěží. V rámci vzdělávacího programu SH ČMS probíhají každoročně „Letní školy instruktorů-LŠI“.

Tyto čtrnáctidenní prázdninové kurzy navštěvují mladí lidé, členové SH ČMS, kteří chtějí v budoucnu pracovat jako instruktoři respektive vedoucí družstev MH a dorostu. Přestože díky dlouhodobému nedostatku finančních prostředků na tyto aktivity roste cena kurzového, je obliba LŠI stále vysoká.

Mladí hasiči se svou činností připravují na budoucí práci členů Sborů dobrovolných hasičů. Svou přítomností v družstvu MH dává každé dítě, chlapec či děvče, již v raném věku najevo své sympatie s dobrovolnou činností, ochotou pomáhat druhým v nouzi. Věříme, že nadšení, naděje a víra v perspektivní budoucnost dobrovolných hasičů většinu z nich vydrží.

Monika Němečková

**SH ČMS - Sdružení hasičů
Čech, Moravy a Slezska**
Blanická 13
121 07 Praha 2 - Vinohrady
tel: + 420-2-22515657
fax: +420-2-22511675
e-mail: shcms@comp.cz
monika.nemeckova@post.cz

V současné době sdružuje toto sdružení cca 21 000 dětí a mládeže do 18-ti let, 55 000 mladých lidí ve věku do 26-ti let a má svou působnost ve všech okresech České republiky.

Mladí členové do 15-ti let jsou členy družstev mladých hasičů, kterých v České republice v rámci SH ČMS působí v současnosti přibližně 1 700.

Mládež v rozmezí věku 14 -18 let je organizována v družstvech dorostenců a dorostenek, jichž je okolo 300.

Jak družstva mladých hasičů, tak kolektivy dorostu působí v rámci základních článků - při Sbořích dobrovolných hasičů.

Na názor na výchovu dětí a mládeže a problém drog jsme se zeptali MUDr. Pavla Béma, dlouholetého vedoucího dětí, lékaře a nyní zároveň starosty městské části Praha 6.

Z mého pohledu

Jaké jsou Vaše zkušenosti z vedení oddílu (jak dlouho jste to dělal, kdy, kde)?

Asi deset let jsem vedl 22. středisko Junáka Šipka, kam mimo jiné chodil např. prezident Havel a spisovatel Škutina. Nejvíce času jsem strávil s oddílem vodních skautů, kam jsem také jako dítě chodil, tuším, že už od devíti let. Musím říci, že věst takový oddíl dobře je neobyčejně náročná záležitost a že mám dnes velkou úctu k těm, kteří si na to i dnes dokáží udělat čas.

Myslíte si, že aktivní činnost dětí a mládeže může být prevencí drogové závislosti?

Nepochybně. Za jednu z nejlepších forem prevence považuji smysluplné využití volného času, a to zvláště v prostředí, které pomáhá utvářet postoje dětí - a možná to bude znít trochu jako klišé - které také umí vtisknout životu dítěte či dospívajícího teenagera nějaký smysl. Jedno vím naprosto jistě. Dobrý skautský oddíl přesně k takovému prostředí patří.

3. Mohou se drogy vyskytnout i v takovýchto kolektivech?

Drogy se dnes skutečně nevyhýbají téměř nikomu. Jsou všude a každý se s nimi setká. Divají se na nás z obrovských billboardů, z výkladních skříní, z regálů obchodních center. Pochopitelně mám na mysli především drogy legální, tedy alkohol a tabák. Myslet si, že se vyhnou obloukem prostředí skautského oddílu by bylo naivní. Přesto je prokazatelné, že počet kuřáků je v takových oddílech menší a stejně tak to platí i o drogách nelegálních, ať už se jedná o marihuanu anebo třeba heroin.

Jak se díváte na drogy jako lékař? Co je podle Vás největším důvodem užívání drog?

Nejčastějším důvodem prvního užití drogy je zvědavost a neschopnost čelit tlaku vrstevníků. Odmítnout

nabízenou drogu na ulici neznámému překupníkovi je poměrně snadné. Daleko složitější je v této situaci obstát, jedná-li se o důvěrné známé prostředí kamarádů, přátel, navíc na nějakém večírku či mejdanu. K takovému odmítnutí je nezbytné být vybaven potřebnými informacemi o škodlivosti drog, ale také pevnými protidrogovými postoji a navíc komunikačními dovednostmi, které dospívajícímu pomohou jeho postoj obhájit. Obrovský význam v prevenci závislosti má rodina. Dobrá, pevná, fungující rodina, vstřícní, otevření, naslouchající rodiče, kteří si umějí na své dítě udělat čas. To je přesně to, co bych poradil každému, kdo chce mít alespoň trochu jistoty, že jeho dítě nespadne do drogových problémů. Jinak poznámka na okraj: samotné drogy nejsou ani špatné ani dobré. Ve velké většině případů rostou v přírodě a problém vzniká až tehdy, když je člověk vezme do ruky.

Co všechno drogy jsou? Co např. čokoláda, káva, čaj? Může být i takováto zdánlivě nevinná závislost nebezpečná? Kam řadit závislost na počítačích či

hracích automatech, a jak ji řešit?

Nedělal bych z komára velblouda. Samozřejmě všeho moc škodí. Dokáže-li někdo sníst denně deset tabulek čokolády, anebo vypít deset šálků kávy, je jenom otázkou času, kdy začne mít nějaké problémy. Mimochodem i na citovaný čaj může vzniknout poměrně silná závislost. Za krásný příklad může posloužit Čína, kde pití čaje patří k nezpochybnitelným a pravděpodobně věčným rituálům, bez kterého si místní obyvatelé prostě nedokáží život představit. Počítače a hrací automaty, to už je trochu jiný problém. Na ně může vzniknout závislost, neobyčejně silná, pohlcující, finančně náročná a pro osobnost mladého člověka velmi nebezpečná. Bránit se jí lze jako v případě jiných závislostí, tzn. vhodnou péčí rodiny, smysluplným a pestrým využitím volného času, zároveň jasnými pravidly hry, alespoň co se hracích automatů týče, omezeným kapesným (dítě by nemělo mít zbytečně moc peněz) a samozřejmě ukazováním vhodného příkladu (tím mám na mysli především postoje autorit, tedy rodičů).

Jak se k problému drog a jejich prevence stavíte jako starosta? Co všechno dělá Vaše městská část? Co plánujete?

Jako starosta se dostávám do neskutečně paradoxní role. Čtyři roky jsem se jako vládní úředník snažil vytvářet protidrogovou strategii, která klade obrovský důraz na zapojení místních společenství, komunit, samospráv, okresních úřadů do protidrogového působení. Řekl bych, že asi z 50 % se mi to podařilo. Nyní jsem v roli představitele samosprávy, který toto vše má převést do reálné praxe. Je to pro mne neobyčejně přitažlivá výzva, připravuji komplexní protidrogový program, který zapojuje školská zařízení, volnočasové programy, nejrůznější odborná zařízení do komplexního preventivního působení. Naplánováno je obrovské množství akcí, od nejrůznějších sportovních soutěží, zájmových volnočasových aktivit přes vzdělávací programy pro učitele, peer programy pro děti až po práci s rizikovou, ohroženou populací dětí a dospívající mládeže. Věřím, že za 2-3 roky toto úsilí přinese své ovoce. *-ptala se redakce-*

Větší než malé množství

Možná jste to už také zažili: hodinu odhrabujete sněh z chodníku. V závěru vaší činnosti projede silnicí mohutné auto s radlicí a polovina chodníku je opět pod sněhem. Tentokrát ovšem už jde o pěkně uhnětenou a vyšší vrstvu, jakousi stěnu.

Ne, nebojte se, Archa se nepřidává svým podzimním číslem předčasně k už jaksi povinné každoroční kritice zimní práce silničářů. Jde o úplně jiný problém. Stejně nevypočitatelný, jako je první sníh. Rozdíl je v tom, že sníh s příchodem jara dříve či později roztaje - a problém (dočasně) zmizí.

Cigarety, alkohol. Drogy. (Schválně - už jste si také všimli, jak se dost často cigarety a alkohol tak trochu vyčleňují z pojmu drogy?! Jsou už prostě natolik zažitá a svým způsobem tolerovaná, že to někdy zaráží.)

Co ale opravdu zaskočilo asi všechny, je čím dál tím nižší věk a větší množství dětí, které nejenom okusily, ale zejména pravidelně užívají nejrůznější návykové látky.

Zaráží ještě jedna věc. Takový ten zvláštní stav, kdy na jedné straně se vynakládají nemalé prostředky na protidrogovou prevenci i na léčbu závislých na drogách, na druhou stranu se legračně několi-krát mění v rámci zákona o reklamě např. omezení či neomezení tabákové reklamy. Reklamy, která nedokáže pohasnout, jdou-li kolem dětí. Možná ale, že šlo záko-

nodářům o rozvoj dětského myšlení: vždyť jak jinak se dívat na onen bílý proužek, který (těm, kteří už umějí číst) sděluje varování ministra zdravotnictví o škodlivosti kouření. Co se tak vlastně může odehrávat v dětské hlavě: Tady mi dospělí něco nabízejí (a velké lidi já mám přece poslouchat, protože chtějí jenom moje dobro - nebo tak nějak mi to doma říkali), nojonojo, ale zase hnedka varování, že budu

mit rakovinu, noale když mi to ukazují na reklamě, tak je to asi něco, co si má člověk koupit, proč by nabízelí něco špatného... Tak až nyní, v rámci sjednocování našich zákonů se zákony Evropské unie se má kromě jiného i tabáková reklama opět omezit.

Činnost dětí ve většině oddílů či kroužků nejrůznějších organizací je jedním ze způsobů k výchově ke zdravému životnímu stylu, životu bez drog. Jenom to, i „díky“ některým zákonům, někdy vypadá, jako když odhazujete lopatou sněh z chodníku, přijede radlice...atd. Téma dnešní Archy je o problému, který nejenom, že není sezonní, nejdě odházet lopatou, ba ani nepřetržitý průjezd radlice s ním nic nezmuže, ale dokonce roste.

Roste a přibývá.

To nejsou mraky, to je ta kaše, co jsme navařili, říkájí v jednom z Večerníčků. Jenomže, na rozdíl od pohádek, ono nestačí říci jenom Hrnečku dost! Na tu kaši, co jsme si navařili, to prostě nějak neplatí.

Milan Lebeda, ČTU

U nás v YMCA...

Zkušenosti s drogou

Máme. Máme aktivity pro náctileté a většina mladých lidí se v tomto věku již s drogou setkala. Zdá se, že lehčí drogy jsou u mladé generace „normálka“.

Co někdy řešíme - zda vzít člověka, o kterém víme či tušíme „hraní“ si s drogou, na tábor či aktivitu...

Jak řešíme problém drog?

Povídáním o drogách. Do tábora třeba zakomponujeme program věnovaný drogám. Posíláme „chycené při činu“ z tábora domů.

Důležité nejsou přenášky, ale mluvení o zkušenostech. Je potřeba o tom prostě mluvit se všemi klady i zápory.

Mluvit, mluvit, mluvit...

Vnímáte tento jev jako problém?

Mnohem méně než při našich aktivitách jsou chráněny děti ve škole. „Travka“ je zde velice běžná

a rodiče nejsou připraveni na to, v jaké podobě se může dostat droga k jejich dětem (třeba na známce s krásným sluníčkem - LSD). Charakterizuje to kulturu 14-ti letých.

Možná by to přestalo být problémem, kdyby se drogy daly koupit v každé „drogerii“ - vymizela by chuť něčeho zakázaného, lidi by to přestalo bavit.

Dnešní populace mladých je již možná znechucena vidět „poblité“ lidi a trosky vzniklé z užívání drog.

Ze zkušeností YMCA vybrala Ing. Ingrid Kubiczková

...u Debrujárů

Máte ve svém oddíle (sdružení) nějakou zkušenost s drogou?

Zatím jsme se s tímto "populárním" problémem v našem sdružení (AMD ČR) prakticky nesetkali. Běžně mezi vedoucími vedeme debaty, do jaké míry se drogy objevují mezi dětmi. Nicméně všichni hájí stanovisko, že debrujárská činnost naplňuje volný čas dětí AMD natolik, že drogová problematika je spíše odpuzuje. Něco jako kdyby sis na tesilové sako našil maňestrovou záplatu nebo vyrazil do Národního divadla v zabláčených gumákách.

Jak řešíte problém drog?

Vlastní nadšenou prací s debrujáry.

Vnímáte tento jev jako problém?

V AMD ne, na některých školách se z našich zkušeností objevuje stále více.

Petr Zapletal, Asociace malých debrujárů České republiky

...v Pionýru

Máte ve svém oddíle (sdružení) nějakou zkušenost s drogou?

V běžném slova smyslu, tedy halucinogenní a psychotropní látky, ne. Pokud okruh rozšíříme na návykové látky obecně, tak určitě ano. Takové výpravy s dětmi pod širák jsou určitě dobrou drogou - člověk se na ně těší celou zimu.

Jak řešíte problém drog?

Nic neřešíme, po ničem nepátráme. (Knoflíkáři)

Vnímáte tento jev jako problém?

Určitě - co dnes není problém? Myslím, že činnost s dětmi by měla od těchto věcí naopak odvádět - a přijde-li dítě poprvé do styku s drogou právě v dětském sdružení, je to dost smutné...

Štěpán Lapáček, vedoucí oddílu "Dálava", 45. PS Pionýr, odborný pracovník Ústředí Pionýra

Děti z dětských domovů a kouření

Již pátým rokem pracuje naše sdružení pravidelně s dětmi z dětských domovů. Máme zkušenost s dětským domovem v Praze - Klánovicích, ve Staňkově, v Praze - Dolních Počernicích i jinde. S problémem kouření u dětí z dětských domovů jsme se setkali hned od počátku a bylo třeba ho nějak řešit. Dá se říct, že drtivá většina starších dětí (13 až 14 let) z dětských domovů kouří. Někteří jsou již bohužel opravdovými kuřáky, jiní zatím kouří spíše z frajeřiny.

Bylo jasné, že jestliže dítě je už kuřákem a nedokázal ho to odnaučit dětský domov, my to za 1 až 2 týdny tábora nezvládneme. Pokud dítě kouří jenom z frajeřiny a nemá na táboře nikoho do party, pak zpravidla ve víru programu na svůj zlovyk zapomene. Je-li však již kuřákem, pak mu to zapomenout nedá. Začnou se projevovat abstinční příznaky a nastanou problémy.

Setkali jsme se bohužel i s tím, že vedoucí, která přebírala desetileté děti, byla vychovatelkou upozorněna, že tyto děti jsou silnými kuřáky a v dětském domově jim to tolerují.

Co s tím?

Co se bude dít, když takovému

dítěti na táboře striktně kouřit zakážeme? Stejně bude kouřit tajně. Když ho nacytáme, co dělat? Trestat? Jak? Nejdříve neformální, pak veřejné napomenutí. Je-li jich víc, pak je na řadě podminěné vyloučení. Ale co se tím vyřeší? V případě, kdy dětský domov dítěti kouření toleruje, by z toho byl navíc konflikt s dětským domovem, protože jak známo, při vyloučení dítěte se zbytek peněz nevrací. A rozhádat si kvůli jednomu či dvěma dětem dětský domov a tak odříznout možnost dalším dětem, které s námi jezdí rády, je problematické.

Na druhé straně, což to zkusit jinak? Takovému kuřákovi kouření povolit, ale za určitých předem vymezených podmínek. Za prvé k tomu musí být vyhrazeno místo, nikdy ne přímo v táboře. Místo musí být takové, aby nebylo moc vidět, protože příklady táhnou. Samozřejmostí je, že tolerovaný kuřák nebude nabízet cigarety mladším. A máme tím i jistý "bič" na tyto děti, když budou mít kázeňské problémy. A věřte, jsou-li mezi nimi opravdu vášniví kuřáci, funguje to na ně dokonale. Sám jsem nekuřák a velký odpůrce kouření. S tímto problémem jsem se srovnával dost dlouho. Zkusili jsme výše popsany tolerantnější

system. Možná nám někdo vytkne jistý alibismus, jenže ono to není tak jednoduché. Předně, v dětských domovech jsou děti až do 19 let. Těžko zakazovat plnoletému klukovi kouření. S takovým je třeba se spíš domluvit. Stanovit striktně hranici 18 let také nefunguje, protože je-li zde kluk, kterému je 17 a půl, je velký kamarád s tím osmnáctiletým a těžko můžete jednomu kouření povolit a druhému zakázat, ať si půl roku počká.

Jeden z vedoucích to udělal na jednom táboře velice rafinovaně. Hned v prvním dni se zeptal dětí, kdo jsou kuřáci a kdo ne. Někteří se přiznali hned, další až po jistém váhání. Tím ale bylo dáno, kdo byl tolerován, stanovila se pravidla a vznik nových kuřáků se nepřípouštěl.

Kouření přináší další těžkosti. Mají-li tyto děti problémy s chováním, mají pak většinou v dětském domově to nejnižší kapesné a nedostává se jim peněz na cigarety. To je pak vede ke krádežím. Nejprve jenom cigarety, a když jim to párkrát projde, tak to pak vede dál. Kam až? Radši nedomyslet. Bohužel, tyto děti-kuřáci, ale nejen oni, mají v naší společnosti velké množství špatných příkladů. A příklady v tomto věku velmi táhnou. Kouření vidí denně u televizních hrdinů, někdy bohužel i u vychovatelů a nejsmutnější je, když i u vedoucích na táboře...

Míla Fuček, náčelník SKSK ČR

Zlatý údolí, touha vzdálená

Pro své vyprávění o světovém šampionátu v rýžování zlata, které se v závěru letošního srpna konalo v Čechách, jsem si úryvek ze známé písničky skupiny Pacifik nevypůjčil náhodou. Nechci se totiž zabývat jen popisem onoho „slavného týdne na Kocábě“, ale vrátit se o několik let zpět, do doby, kdy pouhá myšlenka na uspořádání takového podniku v Čechách nebyla snad ani „touha vzdálená“.

Začnu kolem roku 1979. Hrstka romanticky smýšlejících lidiček, zaměstnanců Ústředního ústavu geologického, se odkudsi doslechla o zlatokopeckých soutěžích ve Finsku. A protože Češi umějí všechno, zkusili takovou soutěž uspořádat doma. Volba tehdy padla na Slaník u Otavě, poblíž Strakonice. Účast a ohlasy byly takové, že se nedalo jinak, než pokračovat.

Z pravidelných, každoročních soutěží se postupně staly národní šampionáty, z hrstky nadšenců povstala Česká asociace zlatokopů,

jejímž prostřednictvím se Česká republika stala členem Světové asociace zlatokopů. Ale to jsem velmi zkratkovitě prošel první desetiletí historie zlatokopeckého

hnutí v Čechách. Stačí si jen uvědomit, v jaké době se toto vše odehrávalo. Ta se dnes nazývá érou nejtuzší socialistické normalizace. Přijít tehdy na myšlenku, hrát si na romantického zlatokopa ve stylu Jacka Londona, bylo dost troufalé. Přesto to nějak prošlo a dokonce se podařilo vyjet za hranice a úspěšně reprezentovat Československo na Mistrovstvích světa.

A pak přišel historický zlom v podobě listopadu '89. Svoboda se u zlatokopů logicky koncentrovala do možnosti cestovat. Nastal ohromný boom účasti na soutěžích v Evropě, ale i v zámorí. Nejenom kvantitativní, ale i kvalitativní. Vyhrávali jsme ve Finsku, Švédsku, Skotsku, Rakousku, Francii, Kanadě, Itálii, USA, a všude tam jsme především vyvezli dobrou náladu, české kamarádství, písničky a legraci. Uprímná pozvání na naše české soutěže přijímalo stále více kamarádů - prospektorů z celého světa. A ti všichni si odváželi a šířili dál tu dobrou zprávu, jak je v Čechách krásně a jací jsou tu kamarádští lidé. To byl nesmírně důležitý vklad pro okamžik, který nastal v září 1995 na kongresu Světové asociace zlatokopů při Mistrovství světa ve francouzském De Saint Pardoux. Volil se pořadatel MS 1999. V konkurenci Švédska a Švýcarska zvítězila Česká republika, jako první postkomunistická země! Touha vzdálená se změnila v reálný cíl a zbyvalo je najít ono „zlaté údolí“.

V tomto okamžiku vstoupila do hry Česká tábornická unie. I když? Ty zlaté sny jsme měli spolu se zlatokopy téměř po všechna ta léta „kamenná“, aniž jsme tušili, že přijde doba...

U Velké Lečice na Kocábě jsme už měli vybudovanou tábornickou základnu. Volba nebyla náhodná: nádherná příroda údolní nivy říčky Kocáby - Hadí řeky s více než sedmdesátiletou trampskou historií, blízkost Prahy a dávná zlatohorní historie. Logicky jsme vstoupili do konkurzu o místo pořádání Mistrovství světa '99 a v konkurenci osmi návrhů zvítězili. Zlaté údolí dostalo konkrétní jméno: Kocába!

Sny byly skutečností a začala více než tříletá práce. Zhruba v její polovině čněl zdánlivě nepodstatný mezník: Mezinárodní mistrovství České a Slovenské republiky v rýžování zlata Kocába '97. Podnik, který jsme sami sobě stanovili jako prubířský kámen ověření schopností pořadatelů, absorpční možnosti prostoru a regionu, technicko organizačních podmínek. V červnu '97 se zadářilo. Údiv zahraničních prospektorů nad krásou místa a zvednutý palec viceprezidenta Světové asociace

zlatokopů daly zlatý punc světovému šampionátu Kocába '99.

Teď udělám stříh v celé genezi zlatého příběhu o Kocábě. Nechci velikašsky a detailně popisovat rozsah a množství technických, organizačních, fyzicko-manuálních a rovněž byrokratických úkonů, které musely být pro zdar realizace vykonány. Pojďme rovnou na Kocábu '99.

Přijelo 637 soutěžících z 19 zemí všech kontinentů světa: Austrálie, Finsko, Francie, Itálie, Japonsko, Jihoafrická republika, Kanada, Německo, Nizozemí, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko, Švýcarsko, Španělsko, Velká Británie, USA, a samozřejmě Česká republika. Závodilo se čtyři dny. Ale nejen to. Bohatý doprovodný program představil českou kulturu, ale i historii a současnost. Po čtyři dny se na hlavní scéně střídaly kapely žánrů trampské, country, bluegrassové hudby, ale i dudácká muzika, jazz, staropražský folk. Otevřeli jsme muzeum historie zlata v Novém Kníně, tři naučné stezky v tomto

regionu, pro přichozí fungovala škola rýžování zlata, zlatokopecský jackpot, horolezecká lanovka. Fungovala i burza minerálů, představily se další pořadatelské země: Polsko, Japonsko, Austrálie. Tisíce diváků byly překvapeny úrovní, formou a prostředím netradičního sportovního odvětví. Kdo tam nebyl, prohloupil. Slova nestačí. Nade vše totiž převyšoval jeden spontánní pocit a poznatek. Lidé, lépe řečeno kamarádi ze světa, se sešli především pro prostou radost ze setkání. Osmdesátiletý stříbrný děda z finského Laponska se potkal na rýžovišti s pětiletou Klárkou Dunovskou z Čech, dudák ze Španělska hledal společnou notu se skotskou houslistkou a Švýcary se čtyřmetrovými horskými rohy, holandské kroje soupeřily s kroji polskými, francouzskými, laponskými, japonskými, ale i historickými českými kroji hornickými. Všem vévodil císař Karel IV. se svojí družinou na koních, který udělil „právo dolovací všem kovkopům ze světa širého na říčce, jež od pradávna zove se Kocábou“. Prezident Světové asociace zlatokopů Kauko Launonen z Finska pravil při své řeči na závěr šampionátu, že Češi zvedli lafku natolik, že bude dost obtížné ji v příštích letech překonat. Teprve pak někde byla prestižní záležitost zisku medailí. A v tomto ohledu Češi opět zabodovali. Zisk medailí, sportovní terminologii řečeno, byl 2 - 4 - 1. Budu-li „zavlasták“, tak si přihřeji polivčičku. Světové stříbro v kategorii juniorů získal šestnáctiletý „uniák“ Pavel Krívohlávek.

Lochness, ČTU

Letos v dubnu proběhlo u nás
národní finále
republikové soutěže

Nevyhazuj...z toho by mohlo být!

Původní myšlenku RNDr. Věry Bďínkové úspěšně vyzkoušel pilotním projektem v roce 1998 klub AMD ČR v Kloboukách u Brna. Na zasedání výboru F.I.P.D. (Mezinárodní federace malých debrujárů) v Coimbre (srpen 1998 - Portugalsko) byla akce přijata jako společný projekt pro všechny členské organizace. V České republice do programu zapojila širokou veřejnost Asociace malých debrujárů ČR.

Děti se učily poznávat a respektovat svět kolem sebe odmystifikováním vědy, rozvíjeli svoji zvidavost a touhu řešit problém. Řada spolků, občanských sdružení, škol a školských zařízení, jednotlivci i další veřejnost, všichni se snažili probouzet v dětech ekologické myšlení tak, aby se stalo přirozenou potřebou. Mnozí z nich pořádali také vlastní přehlídky, výstavy a postupová kola.

Do národního finále postoupilo celkem 44 předkladatelů s 228 projekty, na kterých se podílelo 338 tvůrců.

Ocenění získalo celkem 29 kolektivů a 24 jednotlivců. Hlavní cenu získala Tereza Pachlová z KMD ze Stráže u Tachova za projekt Kámen mudrců.

Věřte, že tak širokým zájmem jsme byli velice mile překvapeni. Kvalita projektů i celé akce byla oceněna nejen ministrem životního prostředí panem Milošem Kužvartem, ale i celou řadou dalších odborníků v čele s čestným prezidentem AMD ČR doc. Milanem Rojkem.

V současné době jsou všechny projekty národního finále uloženy v Praze, a to včetně technické dokumentace. Jsme přesvědčeni o tom, že by bylo nesmírnou chybou nechat takový potenciál nápadů ležet stranou nebo ho nechat zapadnout.

• Naší snahou je zabezpečit dostatek finančních prostředků, abychom mohli zpracovat publikaci, která by nápady rekapitulovala a sumarizovala. Mohla by se tak stát vhodnou pomůckou účelného vyplnění volného času organizovaných dětí, ale i další široké veřejnosti.

- 27. - 30. 5.1999 proběhla ve francouzském městě Rennes přehlídka Expo Science Regional za účasti debrujárů Kanady, Francie, Ruska a České republiky. Zde jsme úspěšné projekty soutěže „Nevyhazuj...“ také představili a propagovali tím dobrou práci dětí České republiky.
- Akce "Nevyhazuj...z toho by mohlo být!" vyvrcholila světovou výstavou při Expo Science International ESI '99 v Mexiku 17. - 25. 7. 1999. S delegací debrujárů odjeli i vítězové televizní soutěže a národního kola. Úspěšné projekty národní přehlídky reprezentovaly dětskou veřejnost i na tomto světovém setkání.

*Mgr. Petr Zapletal,
prezident AMD ČR*

Záštitu převzali ministr životního prostředí Miloš Kužvart, náměstek ministerstva školství a mládeže

Stanislav Malý a magistrát hlavního města Prahy. Neobešli bychom se ani bez obsahové pomoci katedry didaktiky fyziky v čele s vedoucím doc. Milanem Rojkem.

Sponzorsky akci podpořili TETRA PAK, EKO - KOM, Energizer, Phillips, VIM a KD Eden.

Na večerním slavnostním koncertě pro debrujáry bezplatně vystoupili Vlasta Redl s kapelou, Slávek Janoušek, Jaroslav Samson Lenk, Jamie Marshall a Martin Stringer Band z Velké Británie a Radim Zenkel u USA.

Medializaci zajišťovali Česká televize 1 programem Ži-ra-fa, Český rozhlas, Country radio, Mladá fronta Dnes a časopis Ohniček.

Asociace malých debrujárů České republiky
Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1
e-mail: zapletal@adam.cz
tel/fax +420-2-24 102 244
www.adam.cz/ascii/debrujar.htm

Nejdřív posbíral pár dětí po pražském Žižkově a zavedl je do tělocvičny v blízké škole. Nebylo tam žádné vybavení, nic. Tehdy ze svého koupil pár boxovacích pytlů, zařídil sprchy...

Vadilo mi, že fetovaly

„Hledal jsem něco, co by zaujalo ty děti, které bez cíle tráví na ulici nejvíce času. Vadilo mi, že fetovaly, třeba čichaly toluen, byl tam i jeden smrták. Začínali jsme jen s romskými dětmi,“ říká Stanislav Tišer. „chodila tam i děvčata. Máme členy i z dětských domovů. Třeba z domova na Klíčově to je asi deset kluků - a na zápsy je autem vozil i pan ředitel a paní vychovatelka.“

Už šest let funguje Sdružení pro mimoškolní aktivity Sport, kterému Stanislav Tišer obětuje všechny volný čas. Dvakrát se stěhovali - do nezařízeného, bylo třeba spousta práce i peněz. Postavili si vlastní ring. Momentálně působí sdružení v Libni, ale už se těší, že se budou stěhovat zpátky na Žižkov. Vypadá to, že trochu pomůže i Obvodní úřad. Peníze se shánějí těžko, nájmy, voda, topení, sportovní potřeby - a děti, které na trénink chodí? Ty většinou nemají ani na zaplacení pár desítek korun měsíčního příspěvku...

„Přece je nevyhodím zpátky na ulici!“ hrozí se pan Tišer. „Z vlastní zkušenosti vím, že sport

taky vychovává, že se tam učí jeden od druhého, že je to nutí dodržovat určitá pravidla. Těší mne třeba, že teď už chodí kluci na tréninky čisti, umytí, nosí si převlečení. Že se navzájem napomenou, když někdo udělá něco nepěkného, že se snaží být lepší. A nefetují. Spousta těch kluků toho nechala, a dochází k nám dodnes. Teď v Libni, protože působíme na místě jiného sportovního klubu, k nám začali chodit dokonce i skini. A co je fantastické, trénují společně s Romy, úplně kamarádsky, fěrově.“

„Úspěchy? Třeba tady,“ ukazuje pan Tišer fotky, „Vladimír Žiga. Na tréninky ho vozili z dětského domova. Fetoval. Promluvili jsme s jeho matkou a poslali jsme ho na léčení - dostal se z toho. Tvrdě trénoval a vybojoval si stříbrnou medaili na mistrovství republiky juniorů. Nebo

medaile, dobré je, že děti mají kam jít, že mají nějaký zájem, cíl, vzory.“

Prostě - Stanislav Tišer pomáhá, kde může. Leckde by mohli závidět.

A tak držme palce - aby jeho nadšení pro dobrou věc vydrželo, aby získalo i větší podporu, a také, aby našel další následovníky.

-MR-

David Lukáš a David Čína, oba získali bronz... Ale nejde jen o ty

Několikanásobný mistr republiky v boxu - Stanislav Tišer. Poprvé získal tento titul v roce 1982. Pochází z Plzně, z romské rodiny. V patnácti se dostal k boxu vlastně náhodou. Chodil s kamarády na taneční zábavy a jednou se popral o právo tančit s bílou dívkou. Pár kluků tehdy srovnal - všiml si ho přitom trenér a hned ho pozval. Stanislav Tišer se chopil příležitosti. Boxoval v I. lize a za národní družstvo Československa, sjezdil půlku Evropy. Zůstal u profesionální dráhy boxera dvacet let. Teď podobnou příležitost, jakou dostal on, nabízí dalším dětem.

Co dělá tento drobný usměvavý muž se živýma očima v soukromí? Má rodinu - a těší ho, že dcera má úspěchy v jazykové škole. S bratrem vedl úklidovou firmu, která zaměstnávala Romy. Teď by chtěl podobnou firmu založit sám - chce vytvořit další pracovní příležitosti pro své romské spoluobčany. O sobě říká: „Od mládí žiju mezi bílými - vojna, sport, rodina. Mluví většinou česky - na tréninku i doma. Ale uvnitř jsem pořád Rom. Když třeba jsem někde venku, nebo když slyším romskou písničku, chytne mě to za srdce... Nás bylo doma osm dětí, a tak na ledacos nebyly peníze. Třeba kartáček na zuby - to jsem jako dítě neznal. Nemohl jsem mít pořád do školy pěkné oblečení, ani všechny pomůcky... a když jsem se za to moc styděl, radši jsem šel za školu. Chtěl bych, aby Romové víc uměli využít možnost třeba se vzdělávat, a pak zase dál působit na naše lidi.“

Prevence návykových látek v AČR

Lidé užívali drogy od dávných dob, aby změnili stav vědomí, aby se stimulovali nebo uvolnili, usnuli nebo spánku zabránili, zlepšili schopnosti normálního vnímání nebo aby si vyvolali halucinace.

Proč lidé užívají drogy?

Užívání drog není spojeno s určitým osobnostním typem. Lidé zkoušejí drogy z různých důvodů, může to být:

- zvědavost přecházející k experimentování
- touha zažít změněný stav vědomí
- * únik před tělesnou nebo duševní bolestí
- snaha řešit své problémy jinak než racionálně apod.

Drogy, neboli látky, které mají vliv na chování, vědomí a náladu člověka se nazývají psychoaktivní. Nepatří mezi ně pouze heroin či marihuana a stimulancia, jako je pervitin, ale i alkohol, kofein a tabák.

Problematika drog a drogových závislostí není ani u nás novinkou. Už za první republiky se u nás drogy objevovaly. V tehdejších trestních zákonech se jednalo o tzv. důchodkové přestupky, čili přestupky proti clu, šlo o pašování, podloudnictví atd. V západním světě se tento problém začal objevovat se změnou životního stylu v 50. letech našeho století. U nás vzhledem k „železně oponě“ se drogy příliš neobjevovaly. Ovšem rozmáhala se

závislost na konzumaci léků, ať už to byl meprobramat, fenmetrazin, atd. Počátkem 60. let se zneužívaly i další léky, např. algona, alnagon, léky obsahující kodein, tedy v podstatě opiáty.

Naše společnost si drogový problém dlouho nechtěla připustit, i když už v 70. letech se u nás objevily skutečně „tvrdé“ drogy. Nebylo to jen tím, že se drogy nehodily do modelu „socialistické společnosti“, ale i tím, že toxikomanská kultura viděna z venku očima člověka, který nemá v tomto směru žádné zkušenosti, je cosi velmi odtažitého, cosi, co se nás prostě netýká.

Skutečný přelom znamenal rok 1989-90, kdy po pádu železné opony se pro narkomafii u nás otevřel vhodný prostor k činnosti. U mladé populace se objevila touha zkusit něco nového, prožít nová dobrodružství.

A to nemluvíme o drogách společensky tolerovaných - alkoholu, nikotinu, kofeinu. Pítí alkoholických nápojů je považováno za součást společenského života - podporuje družnost, snižuje napětí, uvolňuje zábrany. Ovšem také vede k intoxikaci, vyvolává hádky, způsobuje dopravní nehody a sociální, psychologické nebo zdravotní problémy - i tzv. legální drogy způsobují závislost a jejich zneužívání přináší závažná, mnohdy smrtelná onemocnění.

Droga je především životní styl

Nejdůležitějším krokem v boji s drogami je účinná primární prevence, která musí spočívat v dostatečné informovanosti o všech rizicích, která tento životní styl přináší. Mladým lidem je třeba nabídnout vhodné alternativní využívání volného času a zajistit podmínky pro možnost vyžití - např. touhu po dobrodružství mohou uspokojit adrenalinové sporty atd. Důležitou roli hraje i prevence sekundární (vyhledávání a léčení ohrožených jedinců) a v neposlední řadě i prevence terciální, která spočívá v nabídce různých aktivit pro lidi, kteří už drogy berou a snaží se jim pomoci alespoň v dodržování základních hygienických pravidel, aby nedocházelo k přenosům

vážných infekčních onemocnění. Vzhledem k tomu, že tato problematika je celospolečenská, je třeba spolupráce mezi resorty (MSMT, MZ, MV, MO i MSVP), stejně jako spolupráce rodiny.

Víme, že mládež se nejčastěji poprvé setká s drogou v období puberty, tj. v věku 13 - 15 let (někdy i dříve).

Kvalifikovaný odhad říká, že např. 55 % pražské mládeže drogu vyzkoušelo, a to ve věku 16 - 17 let. Musíme tedy počítat s tím, že za 1-3 roky přijdou chlapci, kteří drogu užívají, i do armády, a ta musí být na tuto situaci připravena. Proto je problematika primární prevence drogových závislostí zařazena i do kurzů „Prevence sociálně-patologických jevů“, do osnov na vojenských školách, zabýváme se jí i na pracovních seminářích a dalších zaměstnáních pro vojáky základní služby i velitele AČR.

Výchozími dokumenty pro oblast prevence v rezortu obrany jsou:

- Rozkaz ministra obrany z r. 1999
- Koncepce prevence sociálně-patologických jevů na období 1999-2000

Těmito dokumenty se také řídí všichni pracovníci v Armádě České republiky, kteří se zabývají psychosociální sférou, tzn. i prevencí sociálně-patologických jevů, k nimž zneužívání návykových látek bezesporu patří.

PhDr. Daniela Kubešová, PhDr. Karel Červený, Oddělení sociální prevence a pomoci HPÚ MO

Co dělá na poli prevence drog Česká rada dětí a mládeže?

„Důkazů žádám, důkazů, žádných deklamací.“ – to jsou slova, která pronesl jeden český klasik ve známém sporu (o Rukopisy...). Také ČRDM se snaží méně mluvit a spíše více konat. Jaké skutky má tedy za sebou v oblasti „drogové“ prevence:

- členství v odborné skupině TASK FORCE působící při MPK;
- podíl odborníků z členských sdružení ČRDM při přípravě Národní protidrogové strategie;
- jednání na Meziresortní protidrogové komisi (Úřad vlády ČR);
- příprava a obhájení specializovaných projektů „POŠKOLÁCI“ a „DOBŘE JE ZNÁT“.

Kancelář ČRDM

ARCHN Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 - 5016

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava, č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Mgr. Martin Bělohávek, Michala Rocmanová, ak. mal.

Adresa redakce: Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1

tel: 02/24102209, fax: 02/24102541
e-mail: crdm@adam.cz

Grafická úprava DTP LOTOS

Fotografie z archivů členských sdružení ČRDM

Příspěvky přijímáme nejlépe ve WORD 7.0

Uzávěrka 7. čísla byla dne 3. 9. 1999

Mikrokolektivy

Podle filosofie Práteleství rozrůzněných se v mikrokolektivěch sjednocují dva hlavní proudy: zaprvé to, co metodicky i prakticky zvelebil Jaroslav Foglar - Jestřáb v Mladém hlasateli, Rychlých šipech a v dalších knížkách i seriálech. Mikrokolektivy existovaly i dříve, ale naprosto divoké a tím silné i slabé, trvalé (např. v rodinách) i s krátkým jepičím životem, jak to mnohokrát i Jestřáb zdůraznil.

Ten druhý závažný proud mikrokolektivního hnutí uznává a často dává přednost družinám uvnitř skautských, ymkařských, sokolských, pionýrských, turistických, tábornických a ostatních oddílů.

Oddíly bývají veliké, družiny jsou malé, čili mikro, proto mikrokolektivy, mikrotýmy. Vyjmenoval a zdůraznil jsem jednoznačně právě to, co nás spojuje, čili nerozděluje!!! A mohu teď uvést, s čím novým přichází toto velké pedagogické

hnutí. Mikrokolektivy nejsou sdružením-organizací, jsou Metodou. Proto neexistují členové, neplatí se příspěvky, nevydávají se legitimace... Důvod je prostý: Prostupují vědomky i nevědomě všechny dobré organizace. A svou zdánlivou nestrukturovaností vlastně nejsilněji podporují vzájemné poznávání a sblížování nejrůznějších směrů i rozlišujících se metodik. Polopatě řečeno: Tím, že nezdůrazňují svůj „píseček“, posilují „písečky“ všech ostatních, ať jde o mikrokolektivy v kterémkoliv sdružení, instituci, organizaci, církvi... Pochopitelně nestačí jen telegrafické nadhození názvu metody. Však proto je tu Galénova nadace (a mnoho jejích nadšených spolupracovníků), aby takové snahy vysvětlovala (telefonem, dopisem, školením. Takový informátor a metodický rádce je nadací proto, aby mohl též oceňovat a Cenami Galaktické souhry odměňovat nejlepší výsledky, a to ve všech kategoriích společenství malých, středních i velkých.

Zde je seznam projektů, kterými se Galénova nadace zabývá, o něž usiluje a které propaguje:

1. Nejen nostalgický foglarovský

Žlutý kvítek jako předstupeň všech morálních, skautských, manželských, biblických, vojenských, občanských, rodinných a evropských-světových zákonů

2. Rodiny a rozvoj spolupráce Rodin
3. Hnutí nositelů Březových listků (BL)

4. Galaktická souhra podle 5 PÉ (předsevzetí a charakterových i činnostních předností)

5. Glejty MP čili Míst Pohody a Měst Práteleství

6. Hnutí věvzetek čili C-VVZ, R-VVZ a M-VVZ, celostátních, regionálních a místních-malých Vrcholných Výměn Zkušeností

7. Diplom Sedmi Fričů a Fričova rada

8. Srazy odvážných, srazy ABC, srazy jinakých etnik, názorů a činností...

9. ČIMSS = Čestný inspirativní, meziorganizací smírčí soud

10. Herodesův řád nejen vrahům nevinátek.

Ale o těchto aktivitách snad někdy přistě. Zdar úplně všem přičinlivým přeje

Galén

Informace: Jan Galén Šimáně, Ruská 1313, 100 00 Praha 10, telefon 02/7356661

Drogy a základní pohled na ně

„Jedná se o obtížně vymezitelnou skupinu látek, z nichž některé jsou legální (alkohol, tabák, organická rozpouštědla), jiné jsou využívány pouze k lékařským účelům (analgetika, hypnotika, barbituráty, některé opiáty) a další spadají do kategorie tzv. "zakázaných drog" definovaných mezinárodními úmluvami OSN a nařízením vlády. Společnost k těmto látkám zaujímá velmi rozdílné postoje, od výrazné tolerance v případě alkoholu a tabáku až po úplnou netoleranci v případě nezákonných drog. Zacházení s těmito látkami ve smyslu výroby, distribuce, případně užívání stát kontroluje řadou zákonných a regulačních opatření, která se výrazně liší v závislosti na typu látky. Zdravotní a sociální rizika výše uvedených drog se také výrazně liší, ne vždy jsou však zohledněna mírou restriktivních a regulačních opatření.“

Peníze, peníze, peníze

„Světový trh s nezákonnými drogami zásobuje podle odhadů přibližně 100 milionů osob a jeho zisky se odhadují na více než 500 miliard US dolarů ročně. Světové společenství vydává každoročně na řešení drogových problémů řádově stovky miliard US dolarů, navzdory tomu nedochází k zásadním změnám při snahách o omezení nabídky nezákonných drog na světových trzích.“

Stále aktuálnější problém

„V oblasti snižování poptávky po drogách přinesla v první polovině devadesátých let řada výzkumů určitý optimismus, naznačující v některých zemích trendy snižování počtu experimentátorů i pravidelných uživatelů drog. Tyto úspěchy byly přičítány efektu dlouhodobého preventivního působení i účinnosti komplexních léčebně-resocializačních programů. Navzdory těmto

přislíbům druhá polovina devadesátých let přinesla opětovný nárůst počtu prvokonzumentů, a to ve většině vyspělých zemích.

Je tedy nepochybné, že drogový fenomén se stal chronickým problémem (post)moderního světa, jehož příčiny lze spatřovat jak ve vlivech prostředí, tak v oblasti biologických či psychických dispozic jedince. Obecně je sdílen konsensus, že navzdory nepříliš optimistickým výsledkům protidrogových strategií je nutné problému čelit, a to vyváženými přístupy kombinujícími preventivní, léčebná a represivní opatření, a to především taková, u kterých se v praxi ověřilo, že fungují.“

Nepřehlédnutelná role sdružení

„V oblasti snižování poptávky po drogách dnes hrají významnou úlohu nestátní organizace. Jedná se o nejrůznější profesionální či laická sdružení, církevní a charitativní organizace, nadace, či privátní organizace, převážně však občanská sdružení (přibližně v 80 %), méně často nadace (přibližně v 10 %), popř. obecně prospěšné společnosti či soukromé osoby (v případě některých nestátních zdravotnických zařízení).“

4x citace z materiálů MPK a vlády ČR

Klub mladých cestovatelů
Karolíny Světlé 30, Praha 1

Ne všichni, kdo chtějí cestovat, si mohou dovolit vyšší a střední kategorie hotelů. Je to především mládež, která dává, zejména z finančních důvodů, přednost hostelům a ubytovněm.

Jedna z expozic na Holiday World byla označena logem „Hostelling International“. Svoji nabídku zde představoval KMC - Klub mladých cestovatelů.

HOSTELLING
INTERNATIONAL

HOSTELLING INTERNATIONAL levná turistika hlavně pro mládež

Jaké mají dnes mladí lidé při svých cestách možnosti ubytování?

Odpovídá vedoucí představitel KMC, Ing. Václav Dvořák:

Můžete čtenářům přiblížit náplň Vaší činnosti?

KMC působí v dvou oblastech, které nejsou přímo klasickými formami turistiky. První oblastí jsou tzv. mládežnické ubytovny, ve světě známé jako Youth Hostels, Jugendherbergen nebo Auberge de la Jeunesse. Poskytují levně, ale vcelku solidní ubytování v síti cca 5.000 objektů na všech kontinentech. Díky rezervačnímu systému IYHF, na který jsme napojeni, můžeme provádět rezervace ubytování ve 270 zařízeních v zahraničí. Tyto rezervace jsme schopni provést okamžitě nebo nejspíše do 24 hodin. Zákazník platí netto cenu ubytování plus 170,- Kč za rezervaci. Je třeba ještě dodat, že tato služba je dostupná všem zájemcům bez ohledu na věk, mladší turisté mají někdy nocleh levnější. Noclehy samozřejmě zajišťujeme touto formou i zahraničním turistům přijíždějícím do naší republiky. Tyto služby nám zajišťuje KMC-Travel service, který má v nabídce i pobyty Au-pair, pobyty bez dopravy v zahraničí a speciální tématické pobyty v Evropě i v zámoří pro mládež a studenty.

Jsou zde nějaké podmínky nebo jak to v praxi funguje?

Každému zájemci je třeba vystavit členský průkaz KMC, který jej opravňuje k využívání ubytoven v celé síti IYHF. Pro osoby mladší 26 let - Juniory průkaz stojí 150 Kč, pro osoby nad 26 let - Seniors se platí 200 Kč, pro průvodce-vedoucí turistických skupin se vystavuje průkaz LEADER v ceně Kč 500,-. Máme k dispozici i brožury se seznamem ubytoven ve světě v ceně Kč 100,- až 200,- a různé informační a propagační materiály, které poskytujeme zdarma. Nyní jsme zavedli novou kategorii MINOR pro děti ve věku 7 - 15 let se symbolickým členským příspěvkem 20 Kč, s cílem motivovat i děti pro tuto oblast mládežnické turistiky.

A co ubytovny v České republice?

Zde je situace taková, že se snažíme nabízet do zahraničí taková zařízení, která odpovídají danému standardu služeb, idejím a zaměření této sféry - řekněme sociálně orientované turistiky. Naším záměrem je pokrýt celou Českou republiku, především Prahu, Brno, známá lázeňská střediska jako Mariánské Lázně, Karlovy Vary a místa zajímavá z hlediska cestovního ruchu a hlavních tranzitních tahů přes naši republiku. Zařízení jsou to různorodá, v řadě případů Domovy dětí a mládeže, Internáty, studentské koleje, objekty ve správě obcí, tělovýchovných jednot, sportovních klubů apod. Hlavní zásadou je, že členové zahraničních asociací jsou finančně zvýhodněni v cenách noclehů. Hodně si slibujeme od spolupráce s NICEM - Národním informačním centrem mládeže působícím při Ministerstvu školství,

mládeže a tělovýchovy (resp. jeho Institutu), kde by bylo možné využít síť jejich 20 informačních středisek v celé České republice pro prodej průkazů, poskytování informací apod. Další možnosti spolupráce jsou se Svazem měst a obcí, Asociací českých soukromých cestovních kanceláří, Českou centrálou cestovního ruchu a i samotnou Českou radou dětí a mládeže a jejími členskými organizacemi, a to v oblasti rozšiřování hostelové sítě, získávání nových prodejců členských průkazů, nových forem propagace i rozšiřování samotné členské základny a zajištění maximální informovanosti dětských a mládežnických organizací o této činnosti.

A ta druhá oblast Vaší činnosti?

Druhou oblastí jsou MBT - Mezinárodní brigádnické tábory, organizované hlavně pro mládež ve věku 18 - 30 let. Tyto reciproční akce mají hlavní smysl v možnosti zdokonalovat se v cizích jazycích, především v angličtině, a současně v možnosti strávit prázdniny nebo dovolenou v kolektivu svých vrstevníků netradiční formou při pomocných, řekněme téměř rekreačních procesech v různých chráněných krajinných oblastech, lesoparcích, zónách zdraví, národních parcích, při údržbě a drobných opravách historických památkově chráněných objektů jako jsou kostely, tvrze, fary, kláštery apod. Spektrum těchto akcí a jejich náplň je veliké, akce se konají hlavně v letních měsících červen-září, a to především v SRN, Francii, Španělsku, dále pak v Belgii, Holandsku, Dánsku, Itálii, Anglii a dalších zemích, v Africe - Maroko, Tunis, Americe - USA, Kanada a Asii - Japonsko.

Tyto akce se konají i u nás?

Ano, v tomto roce to byly například akce: Rudná u Prahy - Práce v zařízení pro postižené děti DIAKONIE, Jezeří I. - Údržba na zámku, Jezeří II. - Údržba na zámku, Kolín - Práce ve středisku SOS mládeže, Svatý Jan pod Skalou - Údržba areálu Klášterní školy, Praha-ZOO - Pomoc v ZOO, Praha-Průhonice - Údržba parku, Josefův Důl - Práce na projektech ochrany přírody v Jizerských horách.

Lze mládež v dnešní době nějak zainteresovat na těchto akcích?

Ano, hlavní motivací by měla být možnost zajímavě a levně strávit prázdniny nebo dovolenou a přitom zdokonalovat své jazykové schopnosti.

KMC

Karolíny Světlé 30
110 00 Praha 1

Tel./Fax: 02/22220347, 02/22221328

E-mail: KMC@kmc.cz

http://www.kmc.cz

Pozvání na CVVZ 99

Celostátní vrcholná nebo velká výměna zkušeností vedoucích dětských oddílů a klubů (dále jen CVVZ) je již tradičním a svého druhu největším fórem pro hledání společného jmenovatele všech, kteří se amatérsky a někdy i profesionálně věnují výchově a smysluplnému vyplňování volného času dětí a mládeže. Smyslem CVVZ je umožnit vzájemné poznávání forem a metod práce s dětmi napříč organizacemi, regiony i státy. Akce se dnes účastní vedoucí z ČR, Slovenska a Polska. CVVZ je platformou pro inspiraci i pro konfrontaci názorů zkušených vedoucích z malých i velkých organizací, těch kteří pracují přímo s dětmi, ale i těch, kteří stojí v čele některých z nich.

Vývojem CVVZ dospěla k uznání nejen mezi činovníky dětského hnutí, ale i mezi profesionály např. středisek pro volný čas, z Institutu dětí a mládeže MŠMT ČR a ministerstva samotného.

Kandidaturu Mostu jsme předkládali již na setkání v Kladně, ale zvítězilo Brno. Nevzdali jsme se, a na skvělé CVVZ 98 v Brně byl Most hlasováním zvolen jako pořádací město pro rok 1999.

V Mostě jsme založili „Sdružení dětských organizací“ a zvolili štáb, který se zabývá přípravou letošního CVVZ. Jednotlivými zástupci sdružení jsou mostecké organizace Klub dětí CVČ Most, CVČ, skauti, DO Zálesák, Pionýr, DDM. Pomoc nám ale nabídly i oddíly a jednotlivci z jiných měst, čehož si nesmírně vážíme.

CVVZ 99 proběhne v Mostě ve dnech 12. 11 – 14. 11. 99 na integrované střední škole technické ve Velebudicích.

V programu budou diskusní fora (např. Březové lístky, Problematika

CVVZ, Pronikání sekt do dětských organizací, Panelová diskuse Kotel, ...), semináře (např. Prožitková pedagogika, Kriminalita mládeže, Shánění prostředků, Média, Metodika her, Transpersonální prvky, Romčata, Právo v lese, ...), dílny (např. paličkování, indiánské dovednosti, astrologie, horolezectví, papírový program, Internet, Paintball, relaxace, archeologie....).

V pátek bude kulturní program, hry, soutěže a diskuse, aby zbyl čas na setkávání přátel seznamování se.

Samozřejmě uvítáme Vaše nápady. Naším záměrem bylo hlavně nabídnout bloky, kde se mohou účastníci v praxi něco naučit. Myslíme si totiž, že tímto směrem by měla CVVZ směřovat.

Pořadatelé CVVZ 99, Most
CVČ Most, M. Rybalka 1020,
43 401 Most
tel.: 035/612 66 00
fax: 035/612 66 06
e-mail: cvvzmost@atlas.cz

Rozsah užívání drog v ČR

- mezi rizikovou populací nejčastěji experimentující s drogami patří mládež ve věku 15 až 19 let
- nově evidovaných klientů (podle databáze léčebně/kontaktních center) v roce 1998 bylo 3858
- nejčastěji zastoupenou, ale i narůstající drogou je pervitin
- uživatelé pervitinu jsou zastoupeni víceméně rovnoměrně v celé ČR.
- nejčastěji užívanou sekundární drogou je marihuana
- počet problémových uživatelů drog se odhaduje na 15 000 až 30 000

Primární prevence

Primární prevence je v první řadě záležitostí resortu školství, mládeže a tělovýchovy, a to v její plné šíři. Nemí tedy omezena jen na oblast školství. Svě místo zde má i široké spektrum péče o děti a mládež mimo školu prostřednictvím občanských spolků a organizací poskytujících informace v této oblasti.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přijalo následující materiály:

- Koncepce prevence zneužívání návykových látek a dalších sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 1998 - 2000;
- Minimální preventivní program pro školy a školská zařízení v oblasti zneužívání návykových látek Škola bez drog;
- Národní vzdělávací osnovy;
- Speciální vzdělávací kurzy pro instruktory primární protidrogové prevence (ve spolupráci se zahraničními lektory z USA a Velké Británie, 26 absolventů);
- Metodický pokyn pro čerpání a vyúčtování finančních prostředků z rozpočtu MŠMT určených na realizaci Minimálního preventivního programu a na podporu preventivních činností v roce 1998.
- Školským úřadům byla rozdělena účelová finanční dotace 8 997 tis. Kč. Minimální preventivní program převzalo pro potřeby vlastního resortního školství také Ministerstvo obrany a Ministerstvo zemědělství.

Na nejméně 92 základních školách jsou realizovány programy Zdravá škola.

V téměř 70% všech okresů jsou na základních a středních školách zavedeny tzv. peer (vrstevnické) programy. Jejich efektivita je, bohužel, až příliš limitována motivací dětí ke spolupráci, v důsledku čehož bývají nemotivovaní jedinci a výchovně

problémovější děti z těchto programů vylučovány.

Významným prvkem, který začíná být v praxi respektován, je skutečnost, že minimální preventivní programy uplatňované ve školách a školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy se stávají součástí preventivních projektů realizovaných ve městech a obcích. To mj. znamená, že školy a školská zařízení v řadě případů začaly systematicky spolupracovat s policií, státním zastupitelstvím, orgány sociální péče, pomoci a podpory, se zdravotnickými zařízeními a dalšími subjekty, jejichž aktivity jsou cíleny zejména do mimoškolní činnosti dětí a mládeže.

Z materiálů Meziresortní protidrogové komise a vlády ČR

Myslete si, že aktivní činnost ve volném čase je prevencí drogové závislosti?

Nejde ani o množství aktivit ve volném čase, ale spíš o jejich kvalitu. Aby byly aktivity ve volném čase prevencí drogové či jiné závislosti, musí oslovit dítě či dospívajícího člověka a odpovídat na jeho potřeby: být v něčem dobrý, zažívat úspěch a úctu ostatních, poznávat nové věci a sebe sama. Pokud jsou tyto obecné lidské potřeby neuspokojené, mohou někteří jedinci inklinovat k jejich kompenzaci drogou. Když dítě zažije extázi, stav beztlíže nebo si sáhne na svoje dno ve sportu, na táboře nebo při hraní divadla, nepotřebuje to vyhledávat jiným způsobem. Náplň volného času dětí by měla být volena podle jejich individuálních možností a zájmů tak, aby mohli opravdu rozvíjet sebe sama.

Kouříte?

Kouřím svátečně. To znamená tak jednou dvakrát za měsíc, když mám pocit, že končí jedno období a začíná nové a já mám dobrý pocit. Jakoby si tím ten dobrý pocit posílím a zapamatuji. Nikdy se nesnažím ale nepřijemné pocity přebíjet cigaretou.

Mgr. Markéta Elblová, školní psycholožka

V letošním roce slavi **Dům dětí a mládeže Lužánky** v Brně (Centrum volného času) 50 let práce s dětmi. Devět oddělení v Lužánkách a tři další pobočky zajišťují pravidelnou činnost více než 250 zájmových úvarů se 4 500 členy. Velkou část činnosti tvoří příležitostné akce - ať už pro děti, dospělé, či pro celé rodiny. V prostoru celého parku se nabízí aktivní využití sobot či nedělí 3 - 5 tisícům návštěvníků.

VII. celostátní finále Svojsíkova závodu se konalo ve dnech 3.- 5. září v Říčanech u Prahy. Tento tradiční všestranný závod skautů a skautek se koná vždy po dvou letech. Poprvé to bylo v roce 1969. Šestičlenné hlídky měří své síly v nejrůznějších dovednostech, od zdolání lanové lávky, přes znalost květin, první pomoci či skautské historie až po azimut. Letos se místních, okresních a krajských kol zúčastnilo na 10 000 dětí, do finále postoupilo 34 hlídek. V chlapecké kategorii zvítězili skauti z Dolní Dobruče, mezi děvčaty obhájily své předloňské prvenství skautky z Říčan.

Nově rekonstruované prostory Paláce YMCA byly slavnostně otevřeny 15. 9. Slavnost zahájilo vystoupení Ten Singových skupin na Náměstí Republiky. Mezitím v paláci YMCA probíhal den otevřených dveří. Návštěvníci si mohli prohlédnout součásti Integrovaného centra YMCA - Sportcentrum, Informační centrum, YMCA Kluby v nových prostorách SOYKA, Klub "Mluvme spolu" a další prostory. Vyvrcholením akce bylo slavnostní přestřžení

hned dvou pásek. První, od čistě neziskových prostor, byla přestřžena JUDr. Šimkem, čestným členem YMCA, a Ing. Miroslavem Brýdlem, starostou města Litomyšl, kde se letos konal 4. ročník Evropského Ten Singového festivalu ROOTS 2000. Strihání pásky nově rekonstruovaného a rozšířeného Sportcentra YMCA se ujaly hvězdy našeho atletického nebe Daniela Bártová a Tomáš Dvořák. Generální sekretář YMCA Ing. Jana Vohralíková poté poděkovala všem, kteří se podíleli na úspěšném a včasném dokončení rekonstrukce. Přijďte i vy navštívit prostory a aktivity Paláce YMCA, Na Poříčí 12, Praha 1.
Kateřina Volná

24. 9. proběhl v Českém Krumlově finálový turnaj

celostátní soutěže **„Debatní liga“** v českém jazyce - ve veřejné debatě se utkalýtými Písek Seniors (gymnázium Písek) a Velajda Brno (gymnázium M. Lercha v Brně) na téma "Pozitivní diskriminace pomůže v řešení problému minorit". Záštitu nad akcí převzal Úřad města Č. Krumlova, sponzoroval pivovar Eggenberg a.s., s přípravou akce pomohl DDM Český Krumlov - DÍKY!
Finálový turnaj **„Debatní ligu“** v angličtině proběhl v Olomouci 1. 10. Záštitu převzal náměstek primátora města Olomouce, dr. Pilát, sponzorovala Hanácká Kyselka, s. s r.o. V novém školním roce rozšiřuje Asociace Debatních Klubů svoji činnost o debatování v dalších jazycích: mimo tradiční češtiny a angličtiny nabízíme debatování jako efektivní metodu

jazykové výuky i v němčině, franštině, španělštině a ruštině.

Nabídkový program sdružení Pionýr „Rok tábora“ tak jako každoročně již po šest let vyvrcholil **Republikovým finále Tábornické stezky**. To letošní proběhlo v termínu 24. - 26. 9. 1999 u Babylonu v okrese Domažlice. Pořadatelem soutěže, které se zúčastnilo přes 500 účastníků, byla Okresní rada Pionýra v Domažlicích. Děti a mládež v tomto finále tříčlenných hlídek ve čtyřech kategoriích (od 7 do 18ti let) prokazovali znalosti na 17ti stanovištích a dvou kontrolních úsecích. V rámci této soutěže si každoročně pionýrské oddíly, které své členy učí žít v přírodě, stavět stany, vařit a další tábornicko - turistické dovednosti, vyměňují zkušenosti.

8. 10. „Setkání '99“, Senát Parlamentu ČR, ČRDM

9. - 11. 10. MFF hudebních nástrojů, netradiční festival hráčů na zajímavé hudební nástroje, Uherské Hradiště, FoS ČR

14. - 17. 10. Polabská vonička - 3. ročník mezinárodního setkání školních folklorních souborů, Nymburk, FoS ČR

16. - 17. 10. JOTA a JOTI - mezinárodní skautské „Jamboree on the Air“ a „Jamboree on the Internet“ - info na <http://www.skaut.cz/www/joti>

23. 10. IX. setkání skautských sběratelů, Menza VŠE Praha, Junák

5. 11. „Přežijeme rok 2000?“, Karlínské SPEKTRUM - DDM hl. m. Prahy, ČRDM

5. - 7. 11. „Žijí s námi“, ZŠ Jindřišská, ČRDM

5. - 7. 11. Pane, pojďte si hrát - setkání vedoucích a instruktorů - Praha 4, Pionýr

12. -14. 11. CVVZ - Celostátní velká výměna zkušeností 99 - setkání vedoucích a instruktorů sdružení dětí a mládeže, štáb Most

20. 11. Soutěž ve zpěvu O Jizerskou sovu (9. ročník festivalu skautských hudebních skupin), Výstaviště v Jablonci nad Nisou, Junák